EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.10.1.
COM(2025) 562 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Éves jelentés az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2024-ben finanszírozott humanitárius segítségnyújtási műveletekről

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 2

2. A segítségnyújtás globális kontextusa 2

2.1. Keleti szomszédság és Törökország 4

2.2. Közel-Kelet és Észak-Afrika 5

2.3. Délnyugat-Ázsia és az Arab-félsziget 5

2.4. Kelet- és Dél-Afrika 5

2.5. Nyugat- és Közép-Afrika és a Nagy-tavak 6

2.6. Délkelet-Ázsia és a Csendes-óceáni térség 6

2.7. Amerika és a Karib-térség 6

3. Megfelelő és hatékony humanitárius segítségnyújtás az érintett lakosság számára 7

4. A konkrét műveletekkel kapcsolatban végzett külső értékelések felülvizsgálata 9

5. Kapcsolódó linkek 10

Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË – Tel. +32 22991111
Office: L-86 04/024 – Tel. direct line +32 229-50911

Rut.KARLSTROM@ec.europa.eu

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés az Európai Unió 2024-es fő tevékenységeit és szakpolitikai eredményeit mutatja be a humanitárius segítségnyújtás területén, ahogy ezekre az Európai Bizottság Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatóságán (a továbbiakban: DG ECHO) keresztül sor került. A jelentés a humanitárius segítségnyújtásról szóló, 1996. június 20-i 1257/96/EK tanácsi rendelet 19. cikke alapján készült, amely előírja a Bizottság számára, hogy nyújtsa be az adott év során finanszírozott műveletek összefoglalóját tartalmazó jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A DG ECHO megbízatása **az életmentés és -megőrzés elősegítése, az emberi szenvedés megelőzése és enyhítése, valamint a természeti veszélyek vagy ember okozta katasztrófák által érintett lakosság integritásának és emberi méltóságának védelme** az EU-n belül és kívül egyaránt. Ezen átfogó célkitűzés keretében a DG ECHO egyszerre jár el uniós humanitárius segítségnyújtási adományozóként és sürgősségi ellátóként. Emellett az uniós polgári védelmi mechanizmuson (a továbbiakban: UCPM) keresztül uniós szintű polgári védelmi műveletek koordinátoraként és elősegítőjeként is eljár. Az UCPM jelentős mértékben az EU-n kívül működik a sürgősségi segély és a humanitárius segítségnyújtás célba juttatása érdekében. Ily módon teljesíti a DG ECHO e dokumentumban ismertetett humanitárius segítségnyújtási tevékenységeit. A DG ECHO tevékenységei hozzájárulnak a Bizottság politikai prioritásainak megvalósításához, azaz i. Európa globális szerepének erősítéséhez, ii. az európai zöld megállapodáshoz, és iii. az európai életmód előmozdításához, továbbá a jövőben: i. az európai védelem és biztonság új korszakához, ii. életminőségünk fenntartásához: élelmezésbiztonság, víz és természet; valamint iii. a globális Európához – erőink és partnerségeink kiaknázása.

Az DG ECHO-n keresztül az EU az egész világon humanitárius segítséget nyújt a rászorulóknak az **emberiesség, pártatlanság, függetlenség, semlegesség** és a megkülönböztetés tilalmának humanitárius elvei által vezérelve, amit az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikke, valamint a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzus ([1]) rögzít. Az EU humanitárius segítségnyújtása a leginkább rászorulókra irányul, állampolgárságuktól, vallásuktól, nemüktől, etnikai származásuktól vagy politikai hovatartozásuktól függetlenül. Emellett kifejezetten foglalkozik a nők, a gyermekek, az idősek, a betegek és a fogyatékossággal élő személyek ([2]) szükségleteivel is.

2. A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS GLOBÁLIS KONTEXTUSA

2024 ismét egy olyan év volt, amelyet világszerte magas szintű humanitárius szükségek jellemeztek. Az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának (a továbbiakban: OCHA) 2024. évi globális humanitárius áttekintésének ([3]) becslése szerint **világszerte közel 300 millió ember** szorul segítségre és védelemre. Becslések szerint világszerte 122,6 millió ember kényszerült lakóhelye elhagyására erőszakos konfliktusok, ember okozta katasztrófák, természeti veszélyek és az éghajlatváltozás hatásai miatt. Mintegy 295,3 millió ember él az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságának magas szintjével

([1]) A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat (2008/C 25/01).
([2]) A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek megfelelően, amelynek az EU részes fele.
([3]) 2024. évi globális humanitárius áttekintés [EN/AR/FR/ES] OCHA.

53 országban vagy területen ([4]). A gyermekek továbbra is a leginkább veszélyeztetett csoportok közé tartoznak, és különösen aggasztó a fegyveres konfliktusok során a **gyermekekkel szembeni súlyos jogsértések** növekvő tendenciája.

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja továbbra is pusztító hatást gyakorolt a polgári lakosságra. Több mint 14,6 millió ukrán szorult humanitárius segítségre. A Gázai övezetben minden ágazatban óriásiak a humanitárius szükségek. Gáza teljes lakossága (2,1 millió fő) ki van téve a biztonsági és védelmi kockázatoknak, valamint az éhínség kockázatának. Szudánban 24,6 millió embert – a lakosság több mint felét – érinti az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalansága, és legalább öt területen éhínség sújtja a lakosságot. A Mianmarban, Afganisztánban, Haitin, a Kongói Demokratikus Köztársaságban és Afrika szarván kialakult összetett válságok, valamint a Száhel-övezetben, Jemenben, Kolumbiában és Venezuelában elhúzódó válság még inkább rávilágít azokra a súlyos kihívásokra, amelyekkel a kiszolgáltatott helyzetben lévő népességcsoportok világszerte szembesülnek. Ezeket a konfliktusokat és válságokat tovább táplálja az instabilitás, az elhibázott kormányzás, a strukturális szegénység és a **nemzetközi humanitárius jog** folyamatos, széles körű **megsértése**.

A humanitárius segítségnyújtás továbbra is kihívást jelent a növekvő finanszírozási hiány és a segélymunkások biztonságával kapcsolatos aggályok miatt. A humanitárius szükség és a rendelkezésre álló források közötti finanszírozási hiány a 2023. évi 36,8 milliárd USD-ről 2024 végére 38,5 milliárd USD-re nőtt ([5]). A humanitárius személyzet **kiszámíthatatlansággal, volatilitással, bizonytalansággal és a nemzetközi humanitárius jog figyelmen kívül hagyásával** is szembesül. 2024 volt a leghalálosabb év a humanitárius segélyszervezetek munkatársai számára: világszerte 281 segélymunkás vesztette életét ([6]). A rászorulókhoz való **hozzáférés korlátozása vagy megtagadása** akadályozza a humanitárius segélyek célba juttatását, és megnehezíti a szükséges ellenőrzési intézkedések – például a helyszíni nyomon követés és a szükségletek felmérése – végrehajtását.

E **kihívások** ellenére a Bizottságnak **sikerült elérnie célkitűzéseit** a humanitárius segítségnyújtásról szóló, 2021 márciusában elfogadott bizottsági közleményben ([7]) felvázolt prioritásokkal és kulcsfontosságú intézkedésekkel összhangban. 2024-ben az uniós humanitárius segítségnyújtás szükségletalapú, elvi alapokon nyugvó sürgősségi segélyt és katasztrófavédelmi felkészültségi támogatást nyújtott a világ 116 országában élő embereknek, a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévőket célozva meg ([8]).

Az EU és tagállamai együttesen a világ egyik legnagyobb humanitárius segítségnyújtási adományozói, amelyek a globális humanitárius segítségnyújtási hozzájárulások mintegy 27,4 %-át biztosítják. A globális humanitárius finanszírozás 8 %-át a Bizottság nyújtja ([9]). Az eredeti költségvetést 2024-ben **1,89 milliárd EUR**-ban határozták meg, ami lehetővé tette az EU számára, hogy beavatkozzon a nagyszabású humanitárius válságokba – többek

([4]) 2025. évi jelentés az élelmiszerválságokról | FSIN és GNAFC. 2025. GRFC 2025. Róma.
([5]) Défis Humanitaires <Összefoglaló: „Elmaradás? Humanitárius finanszírozás és reform" – Défis Humanitaires>.
([6]) 2024: a leghalálosabb év a segélyszervezetek munkatársai számára, az ENSZ humanitárius irodájának jelentése | UN News.
([7]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Uniós humanitárius segítségnyújtás:új kihívások, régi elvek. (COM(2021) 110 final).
([8]) A kockázatok és szükségletek feltérképezésére és kontextuális elemzésére vonatkozó, bizonyítékokon alapuló szemlélet támogatása érdekében a Bizottság az INFORM-ot használja.
([9]) OCHA pénzügyi nyomonkövetési szolgáltatás <Financial Tracking Service>.

között Ukrajnában, Palesztinában ([10]) és Szudánban –, és hogy az eredeti költségvetés 22 %-át az elfelejtett, súlyos és elhúzódó jellegű válságokra fordítsa, amelyek esetében az érintett lakosságnak nyújtott nemzetközi támogatás szintje nem elegendő, például a Fülöp-szigeteken, Haitin, Mozambikban vagy a nyugat-szaharai válságban. Több költségvetési emelést [(10)] követően a 2024. évi végleges éves költségvetés meghaladta a **2,5 milliárd EUR**-t. Az év során megtörtént emelések a következő forrásokból származtak:

- A sürgősségisegély-tartalék (EAR) összesen 573 millió EUR-t tesz ki, ami az EU végleges humanitárius költségvetésének 23 %-át teszi ki. Ezeket a forrásokat arra használták fel, hogy további segítséget nyújtsanak a különböző afrikai országokban és Afganisztánban kialakult élelmiszerválságokra, a Közel-Keleten tapasztalható erőszakra, a Szudánban kialakult összetett válságra és annak a szomszédos országokra gyakorolt tovagyűrűző hatásaira, Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára és a Venezuelában kialakult kényszerű lakóhelyelhagyási válságra adott válaszként.
- Újraelosztások a VI. fejezet eszközeiből a libanoni és dél-szudáni válságok kezelése érdekében (10,37 millió EUR).
- VAH – *Virement d'Aide Humanitaire* (a költségvetési rendelet 30. cikkének (2) bekezdése), amelyek a VI. fejezet eszközeiből fel nem használt előirányzatok az új válságok kezelésére 2024. december 1. után. 3,3 millió EUR-t különítettek el Szíriában az Aszad-rezsim összeomlását követő felhasználásra.
- A visszafizetésekből származó átcsoportosított bevételek (2,5 millió EUR).

A Bizottság **mintegy 220 partnerrel** dolgozik együtt, amelyből 127-et 2024-ben aláírt szerződésekből finanszíroztak (lásd a listát a II. mellékletben). A 2024. évi finanszírozás 42 %-át a nem kormányzati szervezetek, 47 %-át az ENSZ-ügynökségek, 10 %-át a nemzetközi szervezetek és 0,5 %-át pedig a kormányzati szervezetek kapták. Az I. melléklet ismerteti a Bizottság 2024. évi intézkedései által lefedett főbb válságokra elkülönített költségvetést. A világ különböző régióiban végrehajtott főbb intézkedések a következőképpen foglalhatók össze:

2.1. Keleti szomszédság és Törökország

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja pusztító hatást gyakorolt ukrán polgárok millióira, ami civilek halálához és szenvedéséhez, tömeges kényszerű lakóhelyelhagyáshoz és a kritikus infrastruktúrák tömeges lerombolásához vezetett. Ez jelentős humanitárius szükségeket eredményezett. A frontvonalakhoz közeli és az orosz katonai ellenőrzés alatt álló területeken továbbra is rendkívül ingatag a helyzet: 2024-ben több mint 14,6 millió ember szorul humanitárius támogatásra. Ami a szomszédos Moldovát illeti, 2024-ben az ország mintegy 130 000 ukrán menekültet fogadott be. 2024-ben Törökország mintegy 3,1 millió, átmeneti védelem alatt álló szíriait, valamint más országokból 300 000 regisztrált menekültet és menedékkérőt fogadott be, főként Afganisztánból, Irakból, Iránból és Szomáliából. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújára válaszul a Bizottság összesen 165 millió EUR-t bocsátott rendelkezésre, további 56,2 millió EUR-t pedig Moldova, Törökország, a keleti szomszédság, a Nyugat-Balkán és Közép-Ázsia számára.

([10]) A Palesztina megnevezés nem értelmezhető a palesztin állam elismeréseként, és nem érinti az egyes tagállamok e kérdésre vonatkozó álláspontját.

2.2. Közel-Kelet és Észak-Afrika

A Közel-Keleten az erőszak jelentős eszkalációja a Gázai övezetben nagyszabású pusztítást eredményezett, és példátlan mértékű és súlyosságú katasztrofális humanitárius válsághoz vezetett. 2024 folyamán Gáza teljes lakosságának nem volt hozzáférése élelmiszerhez, vízhez vagy olyan alapvető szolgáltatásokhoz, mint az egészségügyi ellátás és a menedékhelyek. A Hezbollah és Izrael közötti konfliktus fokozódása tömeges kényszerű lakóhelyelhagyáshoz vezetett. Emellett a Bizottság 2024-ben is folytatta a szíriai lakosság, valamint a szíriai menekültek és a szomszédos országokban (Törökországban, Libanonban, Jordániában, Egyiptomban és Irakban) élő kiszolgáltatott befogadó közösségek humanitárius szükségeinek kezelését. Észak-Afrikában a kényszerű lakóhelyelhagyás több csomópontja is azonosítható. Az Szahara sivatag algériai részén, Tindouf környékén öt táborban összegyűlt nyugat-szaharai menekültek külső humanitárius segítségre szorulnak. Líbiát és Egyiptomot továbbra is sújtják a menekültáramlások a szudáni erőszak eszkalációját követően. Emellett Líbia továbbra is az Európába irányuló vegyes migrációs áramlások egyik fő kiindulási pontja. 2024 végéig a Bizottság 526,5 millió EUR összegű segélyt különített el a Közel-Kelet és Észak-Afrika megsegítésére.

2.3. Délnyugat-Ázsia és az Arab-félsziget

Afganisztánban súlyos a humanitárius helyzet: 22,9 millió ember szorul humanitárius segítségre, és a lakosság egyharmadát érinti az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalansága. A tálibok elnyomó politikája, amely aránytalanul sújtja a nőket és lányokat, továbbra is akadályozza a humanitárius szervezetek tevékenységét az országban. Az afganisztáni válság a szomszédos országokat is érinti. Irán mintegy hatmillió afgánnak ad otthont, Pakisztán pedig a becslések szerint 3,1 millió különböző jogállású afgánt fogadott be. Az Arab-félszigeten a jemeni konfliktus tizenegyedik évébe lépett, és az ország lakossága az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságától és az alultápláltságtól, az ismétlődő járványkitörésektől, a kényszerű lakóhelyelhagyástól és egyéb súlyos védelmi problémáktól szenved. A két régió válságaira való reagálás érdekében a Bizottság 2024-ben 306,9 millió EUR-t különített el.

2.4. Kelet- és Dél-Afrika

A humanitárius segítségnyújtásra szorulók 28 %-a Kelet- és Dél-Afrikában él. A régiót erőszakos konfliktusok, kényszerű lakóhelyelhagyás, ciklikus szélsőséges időjárás és visszatérő járványok jellemzik. Szudán a világ legnagyobb kényszerű lakóhelyelhagyási válságával néz szembe: több mint 14,5 millió embernek kellett elszakadnia az otthonától. A lakosság több mint fele szenved az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságától, és a konfliktus széles körű erőszakot, többek között szexuális és etnikai erőszakot, gyermekkatonák toborzását és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértését eredményezi. Az Afrika szarva térség nagy részén – Dél-Szudánban, Dzsibutiban, Etiópiában, Kenyában és Szomáliában – közel 45 millió ember szorul humanitárius segítségre. A konfliktusok és a természeti veszélyek, például a helyi aszályok, áradások és földcsuszamlások, amelyeket az éghajlatváltozás tovább súlyosbít, a belső lakóhelyelhagyást, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát és az embertömegek határokon keresztüli áramlását idézik elő. Dél-Afrikában az El Niño okozta elhúzódó aszály 14 országban 30 millió embert fenyegetett az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalanságával. A régiót továbbra is természeti veszélyek, például a Chido trópusi ciklon és járványkitörések fenyegetik. 2024-ben több mint 542,8 millió EUR-t különítettek el ezen és más sürgető humanitárius szükségek kezelésére a régióban.

2.5. Nyugat- és Közép-Afrika és a Nagy-tavak

Nyugat- és Közép-Afrikát számos regionális és egymással összefüggő konfliktus érinti, amelyek hatásait az éghajlatváltozás is súlyosbítja. A Csádot, Kamerunt, Nigériát és Nigert érintő, a Csád-tó medencéjében kialakult válság akut és elhúzódó válság, amely immár 15. éve tart. A Szahel-övezet középső részén a polgári lakosság elleni erőszak a kényszerű lakóhelyelhagyást ösztönzi a régióban és a Guineai-öböl part menti országaiba irányulva. 2024-ben összesen 43,3 millió ember szorult humanitárius segítségre a Szahel-övezetben és a Csád-tó térségében. A Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén az FARDC kongói hadsereget, különböző nem állami fegyveres csoportokat és a Ruanda által támogatott M23 felkelést érintő konfliktus a humanitárius szükségek drámai növekedéséhez vezetett, beleértve a becslések szerint hétmillió ember kényszerű lakóhelyelhagyását is. Az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog megsértése nap mint nap előfordul, csakúgy, mint a széles körben elterjedt szexuális és nemi alapú erőszak. Emellett 2024-ben a Nagy-tavak régióját a majomhimlő- és a Marburg-vírus járványkitörései is sújtották. A Nyugat-, Közép-Afrikában és a Nagy-tavaknál kialakult válságokra való reagálás érdekében a Bizottság 2024-ben 413,1 millió EUR összegű költségvetést különített el az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának, az alultápláltságnak és a több ágazatra kiterjedő szükségleteknek a kezelésére.

2.6. Délkelet-Ázsia és a Csendes-óceáni térség

2024-ben fokozódott a mianmari fegyveres konfliktus, ami a nemzetközi humanitárius jog megsértésének világszerte tapasztalt legsúlyosabb eseteit okozta. Az országban több mint 20 millió ember (a lakosság közel 40 %-a) szorul humanitárius segítségre. A Tatmadaw által 2021-ben elkövetett katonai puccs óta több tízezer ember menekült el Mianmarból a szomszédos országokba, hogy menedéket keressen. Közéjük tartoznak a rohindzsák is, akik nagy számban vállalnak kockázatos tengeri utakat. A bangladesi Cox’s Bazar a világ legnagyobb menekülttáborának ad otthont, ahol közel egymillió, segélytől függő hontalan rohindzsa menekült tartózkodik. A csendes-óceáni térségben az EU egyre több, éghajlattal kapcsolatos katasztrófára reagált. A költségvetés 2024-ben 95,6 millió EUR-t tett ki.

2.7. Amerika és a Karib-térség

Közép- és Dél-Amerikában a transzkontinentális vegyes migrációs válsággal összefüggésben az erőszaknak, a természeti veszélyeknek, a szegénységnek és az egyenlőtlenségeknek való nagyfokú kitettség tapasztalható. Venezuela humanitárius válsága jelentősen eszkalálódott, mivel 2024-ben fokozódtak a politikai és társadalmi nyugtalanságok, és súlyosan sérült az alapvető egészségügyi ellátáshoz, az élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés. Az országon belüli és a tágabb régiót érintő lakóhelyelhagyás továbbra is elsődleges túlélési stratégia volt, és 7,7 millió venezuelait kényszerített az országból való elmenekülésre. A venezuelai migrációs és menekültügyi válság hatása az egész régióban érezhető, Kolumbiától kezdve Panamán, Guatemalán, Hondurason, Salvadoron és Mexikón át. A lakóhelyüket elhagyó emberek a leginkább veszélyeztetett áldozatok közé tartoznak, és gyakran erőszak – többek között a szervezett bűnözés – túlélői. Haitin a főváros, Port-au-Prince 80 %-át bandák irányítják, és befolyásuk az ország számos más részére is kiterjed. 2024-ben a haiti válság miatt 5 000 ember vesztette életét, és 5,5 millióan szenvednek az élelmiszer-ellátás bizonytalanságától. A Bizottság 2024-ben 165,3 millió EUR összegű segélyt különített el Amerika és a Karib-térség számára.

3. MEGFELELŐ ÉS HATÉKONY HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS AZ ÉRINTETT LAKOSSÁG SZÁMÁRA

A **multilateralizmus** és a szabályokon alapuló globális rend **előmozdítása** érdekében az EU aktívabb szerepvállalása és a világban való erőteljesebb fellépése révén a Bizottság erős stratégiai és operatív partnerségeket tartott fenn mind kétoldalú, mind multilaterális szinten. Támogatta a jelentősen megnövekedett humanitárius finanszírozási erőfeszítéseket és a felelősség adományozók közötti jobb megosztását. A Bizottság folytatta az összevont források ([11]) felhasználását a lokalizáció és a kevésbé elkülönített finanszírozás további előmozdítására, valamint arra, hogy a humanitárius rendszer hatékonyabbá és hatásosabbá tételéhez **programozási partnerségeken** ([12]) keresztül dolgozzon – a rugalmas finanszírozás további előmozdítása érdekében többéves és évente megújuló szerződések keretében. A Bizottság továbbra is részt vett a **Nagyszabású egyezség** ([13]) folyamatában, különösen a minőségi finanszírozási és lokalizációs kötelezettségvállalások végrehajtása terén.

Az uniós humanitárius finanszírozás kiegészítése érdekében a Bizottság bevetette belső szükséghelyzeti humanitárius reagálási eszközét, az **európai humanitárius reagálási kapacitást (a továbbiakban: EHRC)** ([14]), támogatva a partnereket és megkönnyítve a humanitárius segítségnyújtást, humanitárius áruk szállításával és a humanitárius dolgozók olyan nehezen elérhető területekre való eljuttatásával, ahol máskülönben nem lehetne segítséget nyújtani. 2024-ben az EHRC 17 országot ([15]) érintő 16 válságra reagált, és számos szállítási szolgáltatást nyújtott – többek között bérelt légi járatokat – és különböző logisztikai szolgáltatásokat.

- Összesen 5 319 metrikus tonna humanitárius segítségnyújtási eszközt szállítottak 97 bérelt járaton, tengeri és szárazföldi szállításon keresztül az EHRC-n keresztül.
- Az uniós humanitárius légi járatok összesen 16 683 humanitárius segítségnyújtási személyzetet szállítottak, köztük 13 EHRC kiküldött szakértőt.
- Az EHRC-készletekből összesen 851 tonnát, több mint 4,66 millió EUR értékben adományoztak partnereknek.

A Bizottság szükséghelyzeti finanszírozási eszközét, a **szükséghelyzeti eszköztárat** is mozgósította. Ez a jelentős szükséghelyzetre létrehozott sürgősségi reagálási eszközből (a továbbiakban: ALERT), a járványügyi eszközből, a kisléptékű reagálási eszközből és a Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége (a továbbiakban: IFRC) katasztrófaelhárítási szükséghelyzeti alapjának (a továbbiakban: DREF) támogatásából áll. További pénzügyi támogatást nyújt a hirtelen bekövetkező katasztrófákra – többek között egyre több, az éghajlatváltozás okozta katasztrófákra – reagáló partnereknek. A szükséghelyzeti eszköztár mintegy **52,5 millió EUR**-t biztosított **68 aktiváláshoz** (2023-hoz képest 70 %-os növekedés) és 85 DREF-művelethez.

([11]) Szudán, Afganisztán, Ukrajna, Venezuela, Kolumbia, Haiti.
([12]) Programalapú partnerségek.
([13]) Nagyszabású egyezség.
([14]) Európai humanitárius reagálási kapacitás (EHRC) – Európai Bizottság.
([15]) Afganisztán, Burkina Faso, Csád, Kuba, Kongói Demokratikus Köztársaság, Haiti, Laosz, Libanon, Mali, Niger, Palesztina, Ruanda, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Szomália, Szudán és Szíria.

- A kisléptékű reagálási eszközt 34 alkalommal aktiválták, többek között az afganisztáni, kolumbiai, kenyai és mexikói árvizekre való reagálás céljából; valamint a Vanuatut és Kubát sújtó földrengésekre.

- Az ALERT-et több országban, többek között Brazíliában, Mianmarban, a Fülöp-szigeteken, Nigériában és Vietnámban bekövetkezett áradásokra való azonnali reagálás miatt 20 alkalommal aktiválták; továbbá a bangladesi és mozambiki trópusi ciklonok miatt alkalmazták.
- A járványügyi eszközt 14 alkalommal aktiválták, a következő esetek kezelésére: a majomhimlőjárvány a Kongói Demokratikus Köztársaságban és Ugandában; a Marburg-járvány Ruandában, valamint a kolerajárvány Dél-Szudánban, Szomáliában és Zambiában.
- A Bizottság az IFRC-n keresztül 85 DREF-műveletet hajtott végre 62 országban, többek között árvizekre, aszályokra, járványokra és népességvándorlásokra válaszul.

2024-ben a Bizottság emellett biztosította a szakpolitikai alkalmazást és fejlesztést, ajánlásokat fogalmazva meg a partnerei számára a magas színvonalú, koherens és elszámoltatható uniós finanszírozású humanitárius műveletek vonatkozásában.

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának kezdete óta az élelmezésbiztonság és a táplálkozás áll a geopolitikai és geoökonómiai cselekvési tervek középpontjában. Mivel 53 országban vagy területen 295,3 millió embert érint az élelmiszer-ellátás súlyos bizonytalansága, és 2017 óta először jelentettek be **éhínséget** (Szudán öt területén), az élelmiszer-ellátás minden eddiginél bizonytalanabb. A Bizottság 2024-ben mintegy 720 millió EUR-t különített el **élelmezési segélyre, táplálkozásra és az éhínség megelőzésére**, ami 7 %-kal több, mint 2023-ban.

A Bizottság 2024-ben világszerte 357 millió EUR-t fordított **humanitárius egészségügyi segítségnyújtásra**. Az életmentő ellátásra példa az alap- és reproduktív egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés előmozdítása, valamint a nemi alapú erőszakra nyújtott orvosi ellátás, a mentálhigiénés és pszichoszociális támogatás, a traumakezelés és a rehabilitáció. A Bizottság 2024 folyamán reagált az afrikai kontinensen a **kolera-, a majomhimlő- ([16]) és a Marburg-járvány** kitörésére.

A **nemzetközi humanitárius jog** tiszteletben tartásának, valamint a segélymunkások és egészségügyi dolgozók védelmének előmozdítására irányuló bizottsági érdekérvényesítési erőfeszítések a többoldalú fórumokon és magas szintű rendezvényeken tett nyilvános nyilatkozatok és beavatkozások révén folytatódtak. A Bizottság emellett finanszírozást nyújtott a **nemzetközi humanitárius joggal kapcsolatos projektekhez** is. Ez magában foglalta a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának (ICRC) a nemzetközi humanitárius jog megsértésének megelőzésére irányuló programjának támogatását, valamint a nemzetközi humanitárius jog megsértésének nyomon követését. Kezdeményezést indított annak érdekében, hogy konkrét segítséget nyújtson a humanitárius dolgozóknak (Protect Aid Workers). A mechanizmus támogatást és védelmet nyújt a veszélyben lévő vagy kritikus eseményeket elszenvedő humanitárius dolgozóknak.

A védelem továbbra is prioritás valamennyi humanitárius ágazatban; a Bizottság **teljes pénzügyi keretösszegének 14 %-át ágazati védelmi tevékenységekre** fordítja. A

([16]) A majomhimlő-járványra adott válasz jó példa az uniós szinergiákra. A művelet magában foglalta az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal való együttműködést is.

humanitárius válságok eltérő hatást gyakorolnak a nőkre, a lányokra, a fiúkra és a férfiakra, és az olyan egyéni sebezhetőséget jelentő jellemzők, mint a fogyatékosság, hatással vannak a válság megélésére. A Bizottság ezért továbbra is biztosította a fogyatékossággal élő személyek befogadásának általános érvényesítését, valamint kezelte a nemek közötti egyenlőséggel és az életkorral kapcsolatos aggályokat valamennyi beavatkozási ágazatban.

Világszerte több mint **234 millió, válság által sújtott gyermeknek és fiatalnak** van szüksége sürgősen arra, hogy hozzáférjen a tanuláshoz ([17]). Ebből 72 millióan kimaradtak az iskolából. 2024-ben a Bizottság továbbra is hangsúlyt fektetett a **szükséghelyzetben lévők oktatására**, és a kezdeti éves uniós humanitárius segítségnyújtási költségvetésből 10 %-ot, azaz több mint 175 millió EUR-t kitevő ambiciózus szintű beruházással támogatta az oktatást.

Napjainkban a humanitárius szükségek egyik fő multiplikátora az éghajlatváltozás. A természeti veszélyek száma és súlyossága a globális felmelegedés következtében egyre növekszik. A Bizottság nemcsak arra törekszik, hogy reagáljon, hanem a katasztrófahelyzetekre való felkészültségre is. Így a Bizottság által finanszírozott humanitárius projektek egyharmada tartalmaz felkészültségi elemet, és a **katasztrófavédelmi felkészültségre** vonatkozó költségvetési sor 2024-ben **79 millió EUR**-t tett ki. 2024 májusában az EU és a **LAC-régió egyetértési megállapodást** ([18]) írt alá az integrált katasztrófakockázat-kezelés terén folytatott együttműködés fokozásáról, támogatva a végrehajtást az IFRC éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával foglalkozó globális platformján keresztül.

A humanitárius segítségnyújtás szénlábnyomának és környezeti kárának csökkentése érdekében 2023-ban valamennyi uniós finanszírozású segítségnyújtási művelet esetében környezetvédelmi minimumkövetelmények váltak kötelezővé. 2024-ben munkaértekezletek és tanfolyamok sorozatát vezették be a partnerek és a DG ECHO személyzete számára. A Bizottság folytatta a humanitárius segítségnyújtás **környezetbarátabbá tételét** célzó innovációs projektek finanszírozását, és a humanitárius segítségnyújtási adományozók éghajlatról és környezetről szóló nyilatkozatának titkárságaként működött.

Az érdekérvényesítés támogatása és az uniós humanitárius segítségnyújtás ismertségének növelése érdekében a Bizottság különféle médiatermékeket készített, és **kommunikációs tevékenységek** széles körét folytatta. A legfontosabbak közé tartozott a **#FeedingHope humanitárius segítségnyújtási kampány**, amely 10 tagállamban több mint 70 millió embert ért el, ami több mint kétszerese az előző évek kampányai számadatainak. Az európai humanitárius fórum harmadik rendezvényén közel 1 500 résztvevő gyűlt össze a világ minden tájáról.

4. A KONKRÉT MŰVELETEKKEL KAPCSOLATBAN VÉGZETT KÜLSŐ ÉRTÉKELÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA

A Bizottság értékelő szolgálatai felelősek az értékelési funkció irányításáért, koordinálásáért, nyomon követéséért és az azzal kapcsolatos jelentéstételért. A megalapozott döntéshozatalt és az elszámoltathatóságot időszerű, magas színvonalú értékelési eredményekkel biztosítják. Az értékelések lehetnek földrajzi vagy tematikus

([17]) Globális becslések – 2025. évi frissítés | Education Cannot Wait.
([18]) Egyetértési megállapodás.

értékelések vagy konkrét partnerségre összpontosító értékelések. A III. melléklet tartalmazza a 2024-ben elvégzett és a folyamatban lévő értékelések jegyzékét.

5. KAPCSOLÓDÓ LINKEK

- A DG ECHO-ra vonatkozó általános információk:

  http://ec.europa.eu/echo/en

- Az Európai Bizottság 2024. évi humanitárius segítségnyújtási tevékenységére vonatkozó pénzügyi információk:

  2024-es finanszírozási határozatok (humanitárius végrehajtási tervek) – Európai Bizottság

- Korábbi években végrehajtott műveletekre vonatkozó információk:

  Európai polgári védelmi és humanitárius segítségnyújtási műveletek | Európai Bizottság (europa.eu)

- 2024. évi éves tevékenységi jelentés:

  2024. évi éves tevékenységi jelentés – Európai polgári védelmi és humanitárius segítségnyújtási műveletek (ECHO) – Európai Bizottság

- 2024. évi éves irányítási és teljesítményjelentés:

  2024. évi éves tevékenységi jelentés – Európai polgári védelmi és humanitárius segítségnyújtási műveletek – Európai Bizottság

- A DG ECHO értékelő jelentései:

  https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en

- Az Európai Bizottság és a tagállamok által biztosított humanitárius segítségnyújtásra vonatkozó pénzügyi adatok:

  Kezdőlap – Európai Bizottság (europa.eu)